

H. Irgens.

Påske 1939

ST. OLAV

Katolsk Ukeblad

*Fram, fram, kristmen.
korsmenn, kongsmenn!
«Rett og sannhet.»*

Redaktører i årets løp:

Mgr. IRGENS

og

E. DITHMER-VANBERG

50. årgang

OSLO

St. Olavs forlag

Thronsen & Co. boktrykkeri

1938

INNHOLDSFORTEGNELSE

I.	
Opbyggelige artikler.	
Tre konger foran en krybbe	2
At alle må være ett!	17
La dem snakke	22
Utholdenhet. Eft. kardinal Newmann	25
Hvilken verdi har den katolske tro for mig? Av Ester Lange Undseth	28
Klinten blandt hveten	33
Septuagesima	41
Hvordan med oss på høstens dag Kunsten å kunne høre. Av S. Ø.	49
«Ve det land». Av kardinal Faulhaber	52
Hyrdetale for fasten 1938. Av biskop J. Mangers	69
Søndag Lætare — vær glad! ...	73, 81
«Brente ikke vårt hjerte i oss»? ..	89
Den eukaristiske glede. Efter Francois Maurias	108
Langfredagstanker	109
Påskelammet vi vår lov frem- bærer	111
Hvitesøndag	113
Og hvad kan både du og jeg? ..	125
Den hellige Josef. Av pater Alby O.F.	128
Gjensynets glede	133
Kristi himmelfart. Efter kard. Newmann	141
Vår kamp — Vår fred	157
Talentene	167
Pinseopgaver	173
Monsignore Irgens 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 208, 223	174
To taler. Av kardinallegat Pacelli i Budapest	192
«Vær ikke redd —»	212
«Jeg synes synd på folket —» ...	218
God frukt. Av Krogh-Tonning ...	226
Da ropte jeg til Herren	234
Bokstaven slår ihjel —	258
«Gå hen og vis dere for prestene —!»	274
Livsproblemets art	282
«Hvad et menneske sår —»	289
Pastor Cølestin Riesterer 305, 306, 307, 308, 316	298
I Rosenkransmånedens	305, 306, 307, 308, 316
«Bær hverandres byrder» — Til- tredelsespreken av mgr. Snoeys I slo 9—10—38	314
Den kongelige tjener	330
«Til dere som ikke leser mig —»	338
Sanctus, sanctus, sanctus — ...	339
R. I. P. Av pastor F. F. Maurer	356
«Vær frimodig!»	356
«Vi sees igjen!»	361
«Himmel og jord skal forgå —»	362
La oss overveie. —	369
Blomster og tistler fra livets vei- kanter. Av F. F. M. 371, 383, 397	378
Forventningens tid! Efter kard. Newmann	378
Tale på Elisabethskongregasjo- nens patronatsdag 1938. Av preses sogneprest Notenboom	378
Røsten	385
O sacntissima	385
Biskop Mangers tale under sørge- gudstjenesten for dronning Maud 8—12—38	394
Om å be med kirken. Av S. Undset	402
Hvad jeg lærte av Maria Jesu mor (Fra «Bymisjonæren») ...	411
II.	
Oplysende og instruktive artikler.	
Kapitalismens forbannelse	2
Blomster med korte stilker o.s.v.	4
Kampen om Afrika	6
Paven og religionsforfølgelsen i Tyskland	9
Preken og messe. Av pater Lutz	10
Dogmenes betydning. Av Wladi- mir Solowjew	12
De russiske bønders korsvei ...	13
Maronittene	18
Irlands vei	21
Verdensstillingen idag	26
Den katolske kirke og Luden- dorff	30
Kan revolusjon være berettiget?	31
Tronfølgen i Nederland	31
Kirkens verdensmisjon av idag	34
Rød seier i Spania betyr kom- munisme	38
Det rumenske jodespørsmål	42
Katolske kvinners aksjon	43
En fransiskansk bevegelse innen- for protestantismen. Av pater Leo v. Ekeren	50
Spanske kvinners sociale verne- plikt	53
Enhetens devaluering	57
Vår lutherske arv. Av pater Lutz	65
Pave Pius XI hedrer prof. V. Bjerknes	69
To østerrikere — Hitler og Schussnigg	70
«Kunstens martyrium»	76
Benediktinerinnekløstret i Kjø- benhavn	78
I Moskvas skygge opdeles Spania	86
«Gud bevare Østerrike»	90
Fastealmisse og nestekjærlighet	91
Konferansene i Notre-Damekir- ken, Paris	91
De engelske colleges pedagogiske verdi	92
Leonardo da Vincis nadverdbil- led	94
Makten på havet	94
Sudetertyskerne	98
Katakombekristendom i Russ- land	99
Gabrielle d'Annunzio. Efter- mæle i «Osservatore Romano»	100
Bør prester leve ugift?	101
Påskens helgenkåring	114
Det blodigste århundre	116
Mystikk og moderne psykologi ...	117
Staten Minnesotas skolehjem for unge piker i Sauk Centre. Av Sigrid Øde	120
Den katolske kirke i Kina	128
Stalins virkelige ansikt. Ved fhv. russisk handelsråd Th. Budenko	130
En verdenscentral for «katolsk aksjon»	131
Rett og makt	135
Påskens helgenkåring	142
Profesor Max Plank 80 år	143
Den svenske kirke på vei mot Roma?	144
Stillingen i Østen	146
Ny «index-fortegnelse»	146
Castel Gandolfo — den pavelige sommerresidens	148
Hitler og pavestolen	149
Omkring den eukaristiske kon- gress i Budapest	150
Utstein kloster	152
Bønnens apostolat i vekst	154
Degåtefulle maorier	154
Negerspørsmålet i U.S.A.	158
Tardieu sier sin mening	160
La oss minnes vår dåpsdag	161
Når en helgen kåres	162
Norges hilsen på kongressen i Budapest. Ved L. Eskeland ...	165
Paven mot raselæren	166
Politikk og økonomi	168
Thomismens seiersgang. Av E. D.-V.	169
Oslo katolske speiderpiker. Av pater D. Boers. O.F.M. ...	175
Ungarn — en kristen forpost — og en av dets store sønner ...	176
Politisk katolisisme	177
Den kristne enhetsfront	179
Den katolske aksjon. — Leg- manns apostolatet. Av F. Krijn	201
Festdag og pilegrimsferd. Av C. Riesterer	209
Katolsk feriehem for ungdom. Av L. v. E.	210
Trekk fra Englands politiske liv	213
Hundre nye kirker i Paris	215
Tro og sundhet	220
Sveitsisk nøytralitetspolitikk ...	221
Spansk orientering: Katalonien	229
Den nye stortyske ekteskapslov	234
Den gjenreiste katedral i Reims	236

Forholdene i og om de ortodokse kirkesamfund 238

Utstein kloster restaureres 242

Russisk katolisisme 246

Fem års kulturkamp i Tyskland 250

Paven fordømmer atter rase-spørsmålet 258

Hvis kirken — 259

Gul og hvit 260

Angelusklokken 266

Rasehat, kultur og kristendom ... 267

Den hellige eukaristi i kirkene ... 268

«Katolske barn på katolsk skole!» 274

Foreldre- eller barneopdragelse? 275

Et folk, et land, en fører 276

Paven og Italias biblioteker 277

Hustruen er katolikk 277

Befolkningsproblemer 282

De hudløse. Av S. Ø. 286

Nasjonalt eller overnasjonalt?..... 290

De tyske biskoper taler 299

Våre tanker. Av S. Ø. 303

Saklighet 309

Sudettyskerne og katolisismen ... 310

De østerrikske biskopers røst ... 314

Kardinal Verdie's budskap 315

Pavens fredsapell 325

Tsjekkoslovakias skjebnetime ... 325

Til vern om den kristne tro og moral. Av Ella Anker 331

Kardinal Innitzers lidelsesvei 332, 357

Fra misjonsmarken 338

En henvendelse til regjeringen... 340

«Det vi får lykke til». 346

Hvad nu —? 346

Den gamle kirke på Løvøen. Av lærer O. Bertelsen, Horten 347

Da Guds fiender møttes 348

Pressens ansvar. — Belyst av den engelske erkebiskop 357

President Roosevelt og katolikerne 363

Hvad er «The New Deal» —? ... 372

Nordpolsbiskopen og hans hjord 372

Individ og samfund. Tale av kardinal Faulhaber 386

St. Nikolaus og «Nilsmesse» 387

Historiker, kunstner og katolikk 389

Kirke og Bibel. Av A. J. Lutz. O.P. 394

Baglerbispens 395

Pasteur-instituttet jubilerer 397

En katolsk landssak. Av Alf Høgh 402

Hvorfor blev julen den 25. des.? Av Peter Schindler 413

Landet — som ikke kjente sin besøkestid 418

Hvordan jeg blev katolikk og hvorfor jeg er det idag. Av Sigrid Øde 422

III.

Personalialia — levnetsbeskrivelser.

Hoffjegermester Garth-Grüner † 7

Søster M. Amasia † 7

Danmarks overhyrde o.s.v. Av E. D.-V. 19

Til 750 års minnedagen for erkebiskop Eysteins død 21

Emil Abry † 30

Therese Neuman 44

St. Antoniuskongregasjonens 25 års jubileum 45

Allesandro Manzoni's minne 51

Fyrst Starhembergs ekteskap ... 55

Erkebiskop Olav Engelbriktson minnes 56

Margery Kempe fra Lynn. Av S. Undset 58

Søster M. Stanislawa † 78

Søster Hulda 80

Pater W. Schmidt 70 år 84

Av en vincerbrors dagbok 87

Fru minister Irgens †. Av E. D.-V. 95

Direktør Johan Gmeiner 80 år... 123

Axel Jensen en memoriam Av K. Krane 123

Hs. Høiærver. biskop dr. Mangers i Stolzemburg 135

Pater Albert Lagrange. O.P. ... 137

Fru Elise Einarsen † 139

Dikteren Ernst Thrasolt 60 år... 151

Wilhelm Schwarzott 162

Bè la von Imerèdy — 167

Erik Helmer-Nilsen † 179

Niels Hansen † 206

Fru Maria Storm-Eriksen † 216

Pastor Riesther 80 år 235

Pater Padè O.P. † 239

Kardinal Serafini † 243

En martyr fra vår egen tid 246, 254

Frk. Ebba Erichen hedres 247

Frk. Elisabeth Sandal † 247

Lektor frk. Antonie Tiberg 60 år 255

Max Planck 80 år 260

Professor Carl Polaczek † 261, 270

Pastor Joseph Dunn † 262

Pater Brinkman 262

Fredrik Endresen † 269

Fru Mimmi Carelius † 270

St. Stefans 1000 års fest 284

Ingeniør Sigurd Henriksen † ... 287

Minnekirke for dronning Astrid 293

To kardinaler død † 302

Picuspaterenes nye generalprior 310

Lætatus sum. Hilsen til Mgr. Snoeys 322

Fru Anna Bachker 70 år 327

Søster Caroline 364

Norges dronning er død † 377, 380, 388

Paven kondolerer, Kongen takker 389

Min første midnattsmesse 416

En samtale med Danmarks nye biskop 417

IV.

Forskjellig.

Bibelen i alle katolske hjem 5, 15, 23 39, 47, 56, 70, 79, 102, 138, 154 164

Innbydelse til studiekrets for ungdom i Oslo 6

Utdannelsesfondet går til aksjon 36, 55, 63, 71, 79

Fellesreise til kongressen 1938... 37

Drepende replikk 47

Selvfornektelse. Innsendt 47

Bøker inngått til redaksjonen... 48

Tertiær håndboken for St. dom. 3. orden 54

Fasteprekener i Oslo 71

Fastemandat 1938 72

Tre kanoniseringer denne påske 77

Til St. Olavse redaksjon fra Overrabiner Julius Samuel, Oslo 77

Katolsk kirkekonserter i Oslo? 79, 88 102

N.K.K.F. 86, 164, 286

Regnskap for St. Vinsensforeningens juleinnsamling 1937 102

De hører ikke etter —! 103

Våre barn. Av G. Garth-Grüner 131

«Luxemburger Wort» jubilerer 139

Landsmøtet i Oslo 139, 155, 163, 171 180

Vår feriekoloni 163, 171, 180, 188 223, 232, 239, 247, 263

Det gamle bord 178

I kikkerten 179, 271

Til Stiklestad 206, 226, 263

St. Birgittakirken i Fredrikstad 243

Regnskap for St. Olavs Forbund 248

Cantemus Domino —? 285, 294, 302

De hudløse. Av S. Ø. 286

«Best at vi to går —!» 310

Oprop o.s.v. 341

S.O.S. Til St. Olavs lesere! 353

Slik er det riktig 358

Det hender i Paris 373

Jul. I. Ruyter 382

Nota bene! H. Snoeys 382

Messeboken i blindeskrift 383

Vesterledens Munkevesen I—III Av Peter Schindler 399

Exercitieboken 404

Våre lesere har ordet 405

Mariakongregasjonens retrett ... 405

De fem underverker. Av P. Schindler 421

V.

Dikte.

Det nye år. Av K. Kjelstrup ... 1

Underfullt er det å tenke på! Av E. K. N. 11

Frelserens klage 110

Vår frue av Golgata. Av K. Kjelstrup 112

Ord! Av Cecilie Dahli, «T. T.» 140

Seljumannamesse (8. juli). Av K. Kjelstrup 211

Den hellige Messe. Av K. Kjelstrup 217

Pilgrimssang. Av I. Ruyter ... 228

Bønn for Biskopen. Av K. Kjelstrup 233

Olavshymne fra år 1100	241
Olsok-salme. Av K. Kjelstrup ...	245
Alene med Jesus. Av Isaac fra Ninivi år 700. Ved K. Kjel- strup	254
Bønn for Paven. Av K. Kjelstrup	257
Ved kirkens dør. Av S. Ø.	259
Til Marias optagelsesfest	265
Kristi Kirke	35
Vår tro. Av K. Kjelstrup	281
In memoriam	294
Rerum Creator omnium. Oversatt av K. Kjelstrup	297
St. Franciskus fra Assisi. Av K. Kjelstrup	313
Den gode Hyrde. Av K. Kjel- strup	322
Rasenkransmåneden. Av. K. Kjel- strup	329
Kristus, vår Konge. Av K. Kjel- strup	345
Jesus min Frelser, kom. Av K. Kjelstrup	354
Våre himmelske venner. Av K. Kjelstrup	354
Allehelgens dag. Av K. Kjel- strup	355
Kirkegårdsmeditasjon. Av K. Kjelstrup	355
Immakulata. Av. K. Kjelstrup	393
Du gikk så stille. («Bymisjonæ- ren»)	403
Be for oss, Maria. Av M. Baard- sen	407
Julens vidunder. Av K. Kjel- strup	410

VI.

Referater.

Pater Lutz foredragsturne	46,	54
Foredrag av stortingspresident Hambro	63,	85
Fra utdannelsefondet. Av S. Ø.	79	
Ny katolsk kirke på Hamar ...	147	
Utvidelse av St. Elisabeth-Hospi- tal, Harstad v/X.	161	
St. Olavsforbundets landsmøte i Oslo	181	
Den eukaristiske kongress i Bu- dapest	204,	219
«Vær beredt —»	207	
Kirkeklokkedåp i Göteborg	215	
En pilegrimsferd til St. Olav ...	227	
269		
Reisebrev fra Valamo. Av M. L. S.	255	
Pengenes makt over menneske- sinnet	292	
Fritenkerkongressen	292	
Reisebrev fra Lund. Av M. L. S.	324	
Ungdomsdagen 1938	368	

VII.

Bokanmeldelser.

«Norske Helgener». v/ K. Plov- gaard	7
Katolsk håndbok for Danmark. v/ E. D.-V.	13

A. W. Brøgger: Vinlandsferdene. v/ H. J. I.	14
Andreas Markuson: «Han som kjempet mot mørket». v/ E. D.-V.	14
A. J. Lutz: «Kristendommen i Apostlenes dager». v/ L. Eske- land	14
Oscar von Wertheimer: «Kristi- na av Sverige». v/ H. J. I.	23
«Barnesjeler» av Mm de Nava- celle. v/ Nils Beskow ...	23
Søster M. Marie Krohn: «Utsyn over kirkens historie». v/ Dr. A. Otto	39
Charles Joys: «Hvad skjedde i Norge i 1537?» v/ H. J. I. ...	64
Det nye Testamente	122
Kardinal Wiseman: «Fabiola». v/ J. H.	132
Sigrid Undset: «Selvportretter og Landskapsbilleder». v/ E. D.-V.	231
Søndagsboken	315
Maria Curies tragedie	328
L. Eskeland: «På Klarfjell». Av K. Bondevik i «Dagen»	349
D. H. Southgate: «Barneekte- skapets martyrer». v/ E. D.-V.	349
Eve Curie: «Madame Curie». v/ E. D.-V.	350
Nini Roll Anker: Bak Munke- ruds facade». v/ E. D.-V.	350
En bok feirer jubileum. v/ E. D.-V.	350
Sigurd Christiansen: «Det en- somme hjerte»	358
Barbra Ring: «Marcus Gjøgs medaljong»	359
Pet Bugge: «Kari Kjeivhendt»	359
Kimer I Klokker	363
«Anthologie de la Renaissance Catholique». Av S. Undset ...	365
Theo Findahl: «Valfarten til stjerneland». v/ E. D.-V.	366
Borgh. Krane: «Tre unge kvin- ner». v/ E. D.-V.	366
Peter Egge: «Den sommeren». v/ E. D.-V.	373
Emil Ludvig: «Roosevelt». v/ E. D.-V.	374
Joseph Spillemann: «Et offer for Skriftemålet». v/ H. K. B. ...	383
«Trekloveret på Skaugum 1938». v/ E. D.-V.	383
To julehefter. v/ E. D.-V.	399
Gabriel Scott: «De vergeløse». v/ E. D.-V.	399
Sigrid Boo: «Ellers hadde vi det festlig». v/ E. D.-V.	399
Krist. Elster: «En fin historie». v/ E. D.-V.	399
Bokken Lasson: «Slik var det dengang». v/ E. D.-V.	399
Eug. Winther: «Suniva»	400
Winther & Schulz: «A og B og C skiller lag»	400

Villa Thrap Wahl: «Lisen steker pannekaker»	400
Sonja Henie: «Mitt livs eventyr». v/ E. D.-V.	408
Sigmund Ruud: «Skispor kryss- ser verden». v/ E. D.-V.	408

VIII.

Takksgjelser.

Takk fra Vinsensforeningen 39,	285.
Takk! fra St. Antoniussøstrene	63
Takk fra Fredrikstad	247
Takk! fra C. Riesterer	253

IX.

Fra Vikariatet.

132, 287, 317, 333, 366, 389.

X.

Herhjemme.

Oslo. 15, 39, 40, 48, 64, 80, 123, 132, 140, 164; 207, 216, 224, 256, 263, 278, 303, 312, 317, 334, 342, 374, 384, 391, 392, 400, 405.
Bergen. 23, 71, 123, 333, 384, 392.
Tromsø. 24, 56, 140.
Trondheim. 24, 132, 400.
Stabekk. 32, 39, 56, 80, 132, 350.
Drammen. 48, 56.
Hamar. 48, 71, 132.
Kristiansand. 56.
Haugesund. 103.
Porsgrunn. 216.
Molde. 278.
Tønsberg. 296.

XI.

Derute.

Tibet. 16, 164.
England. 16, 224, 336, 351, 360.
Belgia. 24, 392.
Lissabon. 24.
Ungarn. 24, 264.
Mexiko. 24, 406.
København. 40, 164, 406.
Wien. 48, 335.
Nederland. 48, 104, 352, 375, 400.
India. 56, 216.
Tyskland. 64, 104, 264, 272, 279, 351, 352, 392.
Østerrike. 224, 351, 400.
Lourdes. 80.
Budapest. 80, 352.
Paris. 96, 263, 336.
Vatikanet. 96, 155, 256, 264, 279, 384.
Russland. 140, 359, 366.
Budapest. 148, 318.
Grekenland. 156.
Frankrike. 156, 216, 224, 239, 265, 264, 279, 288, 303.

Ungdoms yrke — Kirkens styrke.

295, 319, 343, 360, 367, 391, 407.

Kvinnens virke — for hjem og kirke.

311, 327, 351, 375.
